

5

4. november 1938, Bratislava.

List predsedu slovenskej autonómnej vlády J. Tisa česko-slovenskému vyslanecovi v Budapešti M. Kobrovi týkajúci sa poskytnutia pomoci L. Obtulovičovi pri obrane záujmov Slovákov na odstúpenom území.

Slovutný pán vyslanec!

Pán Dr. Ľudovít Obtulovič¹, advokát v Nových Zámkoch, mieni ostať aj naďalej na svojom mieste v Nových Zámkoch.

Je národne absolútne spoľahlivý. Ráďte mu v jeho práci byť všemožne na pomoci v hájení záujmov tých Slovákov, ktorí sa stanú občanmi Maďarského kráľovstva.

V úcte oddaný

Dr. Jozef Tiso

AMZV ČR, ZÚ Budapešť 1938, kart. 10, f. 247, č. 155 071/VI-4/38. Originál, strojepis.

¹ V decembri 1938 a v januári 1939 sa Obtulovič pokúšal organizovať na obsadenom území slovenskú menšinovú politickú stranu a toto úsilie vyvolalo odpor maďarských vládnych orgánov. Na jar 1939 bol L. Obtulovič vyhostený z Maďarska.

6

4. november 1938, 13.30 hod., Praha.

Záznam vyslanca I. Krna o telefonickom rozhovore s M. Kobrom, česko-slovenským vyslancom v Budapešti, o ochote maďarskej vlády začať rokovania o vykonaní viedenského arbitrážneho rozsudku.

Záznam

Vyslanec M. Kobr mi telefonuje, že maďarská vláda je tiež ochotná zahájiť maďarsko-česko-slovenské vyjednávaní s nejjväčším urychlením¹. Presný návrh sdělí vyslanec Kobr dnes odpoledne. Je však už teď pravdepodobné, že maďarská vláda navrhne, aby jednaní začalo už v pondělí dne 7. 11. 1938 v Budapešti². Maďarským predsedom dopravně-hospodářské komise bude pravdepodobne vyslanec Nickl.

Dr. Krno

AMZV ČR, KV, kart. 46, f.: Jednání s Maďarskem 1938. Kópia, strojepis.

¹ M. Kobr navštívil 4. 11. 1938 G. Apora, ktorý o stretnutí urobil nasledujúci záznam: „Kobr v mene svojej vlády mi oznámil, že v záujme rýchleho riešenia vzniklých problémov česko-slovenská vláda vytvorí 5 komisií, na čele ktorých on bude stáť. Česko-slovenská vláda žiada maďarskú vládu, aby čo najskôr určila čas a miesto, kde bude prebiehať rokovanie. Česko-slovenská vláda nemá výhrady, ak tieto budú prebiehať v Budapešti. Opakovane zdôrazňoval, že najväčšiu váhu kladie na rýchle riešenie problému. Súčasne využil príležitosť, aby ma znova upozornil na činnosť vzbúrencov, ktorí s'ážujú hladké odstúpenie územia. Vyhlásil som, že maďarská vláda nemá nič spoločné so vzbúrencami. Pokiaľ – ide o jednotky, môžem garantovať, že bez akýchkoľvek ťažkostí

disciplinovane plnia úlohy na nich kladené.“ – Záznam rozhovoru G. Apor – M. Kobr 4. 11. 1938. – ZM HÚ SAV FMMZV, inv. č. 2 239, K – 19, Kúm. pol. 1938-6/7-3265.

² Na žiadosť maďarskej vlády rokovania začali 8. 11. 1938 v Budapešti. – AMZV ČR, PrS, kart. 65, f. 14, č. 155 056/VI-4/38.

7

5. november 1938, Bratislava.

Dohoda podpísaná medzi divíznym generálom R. Viestom a plukovníkom R. Andorkom o prekročení demarkačnej čiar vlastníckmi pozemkov kvôli ich obrobeniu.

Zvláštni smlouva¹

pro přecházení demarkační čáry obyvatel, vlastnicích majetek oboustranne demarkační čáry.

Komise maďarská a československá se zavazují dovolit vzájemně přecházení demarkační čáry vlastníky usedlostí podél této čáry, aby se jim umožnila práce na jejich usedlostech (pole, louky, lesy, atd.) za demarkační čárou. Místní úřední orgány jsou pověřeny vydat těmto obyvatelům dokumenty k oprávnění překročení demarkační čáry.

Plukovník maďarské armády:
Rudolf Andorka, m. p.

Generál československé armády:
Rudolf Viest, m. p.

AMZV ČR, PrS, kart. 65, f. 4, č. 157 119/VI-4/1938. Cyklostyl, strojepis.

¹ Příloha k československo-maďarskému protokolu z Bratislavy 1. 11. 1938. Pozri VA, Dokumenty I., s. 191–195, č. 136.

8

5. november 1938, Praha.

Rozhodnutie Predsedníctva česko-slovenskej vlády ministerstvu zahraničných vecí o vykonaní viedenského rozsudku a vytvorení zmiešaných komisií medzi Česko-Slovenskom a Maďarskom.

Důvěrné – velmi pilně!

V ministerské radě, která se konala dne 4. listopadu 1938, bylo vzato se souhlasem na vědomí, že k provádění vídeňské arbitráže bude nutno zřídití ihned tyto komise československo-maďarské:

1. *delimitační komisi* pro vytýčení hranic na místě,¹
2. *evakuační komisi* pro klidné provedení evakuace (vojenští znalci už jednají v Bratislavě od několika dnů²),
3. *všeobecnou komisi*, která má řešiti veškeré otázky, vyplývající z postoupení území a hlavně otázky a státní příslušnosti a opce,
4. *menšinovou komisi* pro ochranu Maďarů na Slovensku a Slovanů v Maďarsku (mezi tím i pro „rovné“ postavení Maďarů v Bratislavě³),